

Kaupunginvaltuusto 13.6.2022 § 54, liite A

HYVINVOINTISUUNNITELMA 2022-2025 Savonlinnan kaupunki

Lainsäädäntö

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kunnassa on laaja lakisääteinen pohja. Kuntalaki (2015/410) määrittelee kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimisen keskeiseksi kunnan perustehtäväksi. Terveystieteiden tutkimuskeskus (1326/2010) luvussa 2 määrittää laajasti kunnan tehtäviä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Kunnan perustehtävät ovat asukkaidensa hyvinvoinnin sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman edistäminen. Kunnat on täten velvoitettu mahdollistamaan asukkaidensa hyvinvointi. Kuntalaisella on yhä suurempi vastuu hyvinvoinnistaan, vaikka kunnalla on edelleen laajat perustehtävät.
- Terveystieteiden tutkimuskeskus velvoittaa kuntia raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niitä edistävistä toimenpiteistä. Tämän lisäksi valtuustolle on laadittava kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus. Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 – valtioneuvoston periaatepäätös linjaa niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä. Päämääränä on turvata suomalaisten kestävä hyvinvointi kaikissa väestö- ja ikäryhmissä. Tämä voi toteutua, kun ihmiset voivat mahdollisimman hyvin, heillä on hyvä työ-, opiskelu- ja toimintakyky ja he kokevat voivansa vaikuttaa omiin asioihinsa.

(Valtioneuvosto/Julkaisut valtioneuvosto 2021: Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 Toimeenpanosuunnitelma)

Kaikille mahdollisuus osallisuuteen

Ihmiset kokevat olevansa yhdenvertaisia ja osallisia

Hyvät arkiympäristöt

Arkiympäristö on terveellinen, turvallinen, esteetön ja esteettinen

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut

Ihmisillä on mahdollisuus hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävään toimintaan sekä laadukkaisiin ja yhdenvertaisiin palveluihin

Päätöksenteolla vaikuttavuutta

Päätöksentekijät edistävät hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä vähentävät eriarvoisuutta

Tulevaisuuden kunnan hyvinvoinnin edistämisen hyvät käytännöt

(Kuntaliitto: www.kuntaliitto.fi)

- Kuntalaisen hyvinvointi on kuntien tärkein tavoite, joka on kirjattu kuntalain 1 §:ään.
- Hyvinvointi merkitsee jokaiselle kuntalaisille erilaisia asioita.
- Kuntien laaja tehtäväkenttä takaa kuitenkin monipuolisen alustan, jossa asukkaiden hyvinvointia edistetään.
- Kunnat tuottavat asukkailleen palveluita aina koulutuksesta puhtaaseen juomaveteen ja kotouttamiseen. Yhteinen kuntalainen asettaa kuntien eri toimialoille vaateen yhteistyöstä toimialarajat ylittäen.
- Kuntien tehtävät eivät ole vain erillisiä palveluita kuntalaiselle vaan ne luovat yhteistyössä asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Näin mahdollistetaan erilaisista lähtökohdista tuleville ihmisille samanlaiset mahdollisuudet hyvään elämään.

(Kuntaliitto: www.kuntaliitto.fi Tulevaisuuden kunnan Hyvinvoinnin edistämisen hyvät käytännöt)

- Kunnan kannalta hyvinvointi ja talous liittyvät olennaisesti yhteen kunnan elinvoiman taustalla olevien tekijöiden, kuten kunnan asukkaiden toimintakyvyn, terveyden ja osallisuuden kautta. Hyvinvoivassa kunnassa on lapsia, jotka eivät ole syrjäytymässä, työkykyisiä veronmaksajia ja toimintakykyisiä ikääntyviä, jotka aktiivisesti osallistuvat yhteisön toimintaan. Hyvin toimivan talouden taustalla ovat hyvinvoivat kunnan asukkaat.

Hyvinvointisuunnitelma osana Savonlinnan kaupungin strategiaa

Visio: Savonlinna – parasta elämänlaatua Saimaan sydämessä

Savonlinnan kaupungin kriittiset menestystekijät ovat:

- Asukaslähtöinen, palveleva ja hyvinvoiva kaupunki
- Yrityksystävällinen kaupunki
- Vetovoimainen koulutus- ja kulttuurikaupunki
- Helposti saavutettava kaupunki
- Saaristo, puhdas luonto ja ympäristö
- Tasapainoinen kuntatalous ja SOTE-ostopalvelujen kustannustehokkuuden parantaminen mahdollistaa kaupunkistrategian toteuttamisen

Kaupunginvaltuuston 11.10.2021 § 113 asettamien hyvinvointisuunnitelman painopistealueet

- lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
- aikuisväestön hyvinvoinnin edistäminen
- ikääntyvän väestön toimintakyvyn ylläpito sekä aktiivinen ja turvallinen elinympäristö

Hyvinvointisuunnitelma on konkreettinen toimenpidesuunnitelma, jonka tarkoituksena on vaikuttaa valtuuston hyvinvointisuunnitelmaan asettamiin painopisteisiin. Suunnitelmassa määritellään tavoitteet, toimenpiteet, mittarit/arviointi ja toiminnasta vastaava taho

Valmistelu ja raportointi

- Valmistelu on aloitettu marraskuussa 2021 yhteistyössä toimialojen, Sosterin ja kolmannen sektorin kanssa

Raportointi

- valtuustolle on laadittava kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus. Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.
- Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt laajan hyvinvointikertomuksen 22.3.2021 § 32. Kertomus sisältää raporttiosuuden.

1. Lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Lastensuojelulain 12 §:n mukaan kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi suunnitelma, joka hyväksytään valtuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Etelä-Savossa kootaan yhteinen maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma osana LAPE-muutosohjelmaa ja lasten, nuorten ja perheiden eri toimijoiden yhteistyötä. Siinä linjataan ja sovitaan yhteisistä tavoitteista ja painopistealueista lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Maakunnallista suunnitelmaa täydennetään kuntakohtaisilla painopistealueilla. Tämä hyvinvointisuunnitelma koskettaa 0-29 -vuotiaita lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään. Suunnitelma on Etelä-Savossa tehty ensimmäisen kerran maakuntatason suunnitelmana vuosille 2019 -2021.

Suunnitelma on nyt päivitetty vuosille 2022-2023. Suunnitelma koskee 0-29 vuotiaita lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Suunnitelmaan on kirjattu

- lainsäädännöllinen tausta ja tavoitteet
  - lähtökohdat
  - yhteensovittava johtaminen
  - lasten ja nuorten hyvinvoinnin nykytila
  - painopisteet ja toimenpiteet
  - perhekeskustoiminta ja toimijoiden roolit
  - seuranta
  - kuntakohtainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman runko
-
- Monialainen työryhmä on laatinut Savonlinnan kaupungin osuuden osaksi Etelä-Savon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Työryhmään ovat kuuluneet varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, nuorisotoimen, Sosterin, kolmannen sektorin sekä nuorisovaltuuston edustajat.
  - Suunnitelmaan on kirjattu lasten, perheiden ja nuorten palveluiden kuntakohtaiset painopistealueet ja toimenpiteet. Myös opiskeluhuollon kuntakohtaiset palvelut ja toimenpiteet on kirjattu suunnitelmaan. Hyvinvointisuunnitelman arviointia toteutetaan moniammatillisesti kuntakohtaisen oppilashuoltotyöryhmän toimesta.
  - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on erillinen hyväksyttävä asiakirja, josta painopistealueet on siirretty myös tähän hyvinvointisuunnitelmaan.

1. Lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen: tavoitteet ja toimenpiteet

- 1.1. Lapsiperheiden kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden, Sosterin ja kolmannen sektorin kanssa.
- 1.2. Nuorten kohtaamispaikkatoiminnan käynnistäminen yhteistyössä Sosterin ja kolmannen sektorin kanssa
- 1.3. Lapsen, nuoren ja hänen läheistensä hyvinvoinnin tukeminen ja vahvistaminen
  - yhteisen työtavan käyttöönotto: aito kohtaaminen, kuuleminen ja huolen tunnistaminen sekä mitä kuuluu -kysymyksen esittäminen
  - verkostomaisen toimintatavan vahvistaminen kohti perhekeskustoimintaa
  - lapsi- ja perheystävällisen toimintakulttuurin luominen
  - kansalais- ja elämäntaitojen vahvistaminen, itsestä huolehtiminen ja arjentaidot
  - painopistealueena peruspalveluissaparisuhteen vahvistaminen esim. teemailtoja järjestämällä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa

1. Lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen: tavoitteet ja toimenpiteet

1.4. Nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisy

- nuorten vapaa-ajalla nuorilla on tarpeeksi aikuisia ympärillä
- osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemus kouluissa ja nuorisotiloilla
- syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tunnistaminen nuorisotiloilla ja kouluilla
- nuorten elinolojen tunnistaminen ja esiintuominen
- oikea-aikainen palveluohjaus; ohjaamotoiminta
- huoltajien osallisuuden vahvistaminen: avoimet illat huoltajille

1.5. Nuorten ehkäisevä päihdetyö

- ehkäisevän päihdetyön toteuttaminen koulun ja nuorisotyön kanssa pysyvänä ja jatkuvana toimintana
- nuorten tukeminen päihteettömyyteen

1.6. Nuorten osallisuuden lisääminen

- toimiva ja innostunut nuorisovaltuusto Savonlinnaan
- edistää nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia Savonlinnassa
- nuorisovaltuuston aktiivinen rooli nuoria koskevissa päätöksissä
- nuorten kuuleminen nuorisotoimen toiminnan suunnittelussa

1. Lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen: tavoitteet ja toimenpiteet

1.5. Nuorten ehkäisevä päihdetyö

- ehkäisevän päihdetyön toteuttaminen koulun ja nuorisotyön kanssa pysyvänä ja jatkuvana toimintana
- nuorten tukeminen päihteettömyyteen

1.6. Nuorten osallisuuden lisääminen

- toimiva ja innostunut nuorisovaltuusto Savonlinnaan
- edistää nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia Savonlinnassa
- nuorisovaltuuston aktiivinen rooli nuoria koskevissa päätöksissä
- nuorten kuuleminen nuorisotoimen toiminnan suunnittelussa

2. Aikuisväestön hyvinvoinnin edistäminen

- *Työllistyminen on keskeinen hyvinvoinnin taustatekijä Suomessa, jota korostaa myös se, että tutkimusten mukaan työllistyminen on edelleenkin keskeisin suoja köyhyyttä vastaan. Työllisyys vaikuttaa luonnollisesti asukkaiden toimeentuloon ja vastaavasti koulutus antaa suojaa työttömyydelle.*
- Savonlinnan kaupunki aloitti toteuttamaan työllisyyden kuntakokeilua, jossa kaupunki vastaa sen vastuulle siirtyneiden asiakkaiden TE-palveluista.
- Savonlinnan työttömyysprosentti pieneni 3,7 %. Savonlinnan alle 25-vuotiaiden nuorisotyöttömyys on vähentynyt 8,2 % Kaupungin KELAn työmarkkinatuen maksulista nousi vuodessa 13%. (vuosi 2021)
- Työttömyys vaikuttaa haitallisesti sekä terveyteen että hyvinvointiin. Tämä liittyy erityisesti pitkäaikaistyöttömyyteen. Selkein vaikutus työttömyydellä on henkilön toimeentuloon, ja pitkittyessään työttömyys lisää riskiä köyhyyteen. Työttömät voivat keskimäärin huonommin ja ovat sairaampia kuin työlliset.

2. Aikuisväestön hyvinvoinnin edistäminen

Hyvä toiminta- ja työkyky auttaa jaksamaan työelämässä ja selviytymään arjessa. Keskeiset uhat toimintakyvylle liittyvät mm. ylipainoon, liikkumattomuuteen, vähentyneeseen uneen, tuki- ja liikuntaelinsairauksiin sekä sydänsairaudet ja diabetes.

Miksi meidän tulisi huolehtia aikuisväestöstä kohti terveellisempiä elintapoja:

- Työkyky pettää kolmasosalla suomalaisista ennen eläkeikää
- Lähes puolet työssäkävivistä kärsii toistuvista tuki- ja liikuntaelinvaivoista ja/tai psyykkisistä oireista
- Puolet työntekijöistä ei palaudu riittävästi arjestaan
- Yli 30-vuotiaista suomalaisista miehistä 72 % on ylipainoisia, naisista 63 %
- Lähes joka toinen aikuinen on vyötärölihava
- Kolmasosalla suomalaisista miehistä ja neljäsosalla naisista täyttyy metabolisen oireyhtymän kriteerit
- 20 % naisista ja 15 % miehistä kokee työssään merkittävää psyykkistä kuormittumista.

2. Aikuisväestön hyvinvoinnin edistäminen, tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Resurssit	Arviointikriteerit
Toimintaedellytysten luominen yritystoiminnalle ja työpaikoille				
Kaupunkikeskustan ja taajamien sekä maaseudun elinvoimaisuus	Yhteistyö SAKKE ry:n ja yrittäjäjärjestöjen kanssa. Yritysneuvonnan toteuttaminen tavoitteellisesti. Maatilojen toimintaedellytyksistä huolehditaan ja maaseututoimi tukee maatilojen toimintaa omalla palvelukokonaisuudellaan.	Elinkeinopalvelut ja maaseututoimi	Talousarviossa olevat resurssit	Kaupunkikeskustan elinvoimaluonnan paraneminen vuoden 2021 tasosta 1,604, tavoite 5 vuoden takaiseen 2,279 (2017) Maatilojen määrä
Parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja otetaan käyttöön yhden luukun palveluperiaate	Aktiivinen yrityskontaktointi. Yhteisten palveluprosessien määrittely eri hallintokuntien yhteistyönä. Asiakasprosessien säännöllinen tarkastelu elinkeinopalvelut/ tekninen toimi. Teollisuustonttien varaaminen. Strategisten kaavahankkeiden eteenpäinvieminen.	Elinkeinopalvelut	Talousarviossa olevat resurssit	Valtakunnallinen kuntarankingsijoitus
Kaupunkibrändin ja -viestinnän kehittäminen asukas- ja yrityshankinnan ja monipaikkaisuuden edistämiseksi	Toteutetaan kaksi asukasmarkkinointikampanjaa asukas- ja yrityshankinnan sekä monipaikkaisuuden edistämiseksi.	Elinkeinopalvelut	Talousarviossa olevat resurssit	Viestintäkampanjoiden toteutuminen
Osaavan työvoiman saatavuuden mahdollistaminen	Laaditaan rekrytointia ja asukashankintaa koskeva toimintasuunnitelma ja varataan siihen henkilöresurssit sekä rahoitus.	Elinkeinopalvelut, sivistystoimi, maahanmuuttopalvelut, työllisyyspalvelut	Talousarviossa olevat resurssit	Työllisten määrä

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Resurssit	Arviointikriteerit
Ammatillinen kehittyminen ja uraohjaus				
Jatkuvan oppimisen ja koulutuspolkujen vahvistaminen	Kehitetään edelleen yhteistyötä yritysten ja Samiedun kanssa opiskelijamarkkinoinnissa. Ely/TE-toimiston työvoimakoulutusohjelman hyödyntäminen	Elinkeinopalvelut	Talousarviossa olevat resurssit	Oppisopimuskoulutusopimusten määrä
Innovatiiviset ammattikorkeakoulu- ja yliopistoratkaisut	Teollisen puurakentamisen kehittämisohjelma. ICT-alan kehittämisohjelma. Seutukaupunkien innovaatioekosysteemiverkosto. Edistetään korkeakoulutuksen kehittämistä Hannu Sirenin tekemän selvityksen pohjalta.	Elinkeinopalvelut	Talousarviossa olevat resurssit	Tutkijoiden määrä
Osallisuuden lisääminen ja kokeminen, lähidemokratian toteutuminen	Kumppanuuspöydät. Toimintamallia kehitetään entisestään v. 2022 aikana. Alueellisia tapaamisia järjestetään 10 kpl vuonna 2019.	Elinkeinotoimi	Talousarviossa olevat resurssit	Alueellisten tapaamisten toteutuminen

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Resurssit	Arviointikriteerit
Elintapaohjaus ja kansalaisten oma vastuu hyvinvoinnin ylläpidosta	Sosterin ja Savonlinnan kaupungin vapaa-aikatoimen ja liikunnan aluejärjestön yhteistyö elintapaohjauksen tunnetuksi tekemiseksi	Sosteri ja vapaa-aikatoimi	Olemassa olevat henkilö- ja talousresurssit	Osallistujamäärät
Elintapojen kohentaminen: liikunnan määrän ja laadun kohentaminen, terveellinen ravitsemus	Edulliset harrasteryhmät Ravitsemusohjaus harrasteryhmissä ja työterveyspalveluissa.	Sosteri, kaupungin vapaa-aikatoimi, liikunnan aluejärjestö	Hankerahoitus, talousarvion resurssit, olemassa olevat henkilöresurssit	Osallistujamäärät
Vapaa-ajan palveluiden saavutettavuuden ja tunnettuuden lisääminen	Kaikukortti. Tiedotuksen lisääminen tarjolla olevista palveluista.	Kaupungin vapaa-aika ja kulttuuritoimi.	Olemassa olevat henkilö- ja talousresurssit	Kävijätilastot
Mielen hyvinvoinnin lisäämien ja päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen vähentäminen	Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetoiminta.	Sosteri	Olemassa olevat henkilö- ja talousresurssit	Kävijätilastot

3. Ikääntyvän väestön toimintakyvyn ylläpito sekä aktiivinen ja turvallinen elinympäristö

1.1. Nykytilan kuvaus

Ikäihmisten määrän kasvu

Savonlinnan kaupungin asukkaista ainoastaan ikäihmisten määrä kasvaa tulevina vuosina sekä suhteellisesti että absoluuttisesti. Kasvu on lähes 50 %. Tämän muutoksen myötä huoltosuhde kasvaa Savonlinnassa (valtioneuvosto 2020).

Savonlinnan väestöennuste vuoteen 2040,

	75 vuotta täyttäneet	85 vuotta täyttäneet
Vuosi 2020	4 883	1 435
Vuosi 2030	6 610	1 821
Vuosi 2040	7 204	2 712

75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa 20 vuoden aikana 2 321 (47,5%)

85 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa 20 vuoden aikana 1 277 (47,01%)

Palvelujen tarve kasvaa merkittävästi 85 vuotta täyttäneillä.

Kansallinen ikäohjelma

Kansallisen ikäohjelman 2030 keskeisinä tavoitteina on iäkkäiden toimintakyvyn tukeminen, vapaaehtoistyön aseman vakiinnuttaminen, asuminen on ikäystävällistä ja teknologisilla ja digitaalisilla ratkaisuilla tuetaan hyvinvointia. Tämän ikäohjelman pohjalta on rakennettu Etelä-Savon ikäohjelma, jota ovat olleet laatimassa nykyisten palveluiden käyttäjät, Etelä-Savon asukkaat, kolmannen sektorin toimijat, yrittäjät, vapaaehtoiset ja sosiaali- ja terveystieteiden työntekijät. Tämän ohjelman tavoitteiden mukaan 94% yli 75 vuotta täyttäneistä asuu omassa kotona. Omatoimista asumista tuetaan. Kotona asuvista 12 % tarvitsee tukea asumiseen kotiin tuotavista palveluista. Näihin tavoitteisiin pyritään laadukkailla ja oikea-aikaisilla palveluilla.

Tavoitteet saavutetaan ikäystävällisellä asumisella, laadukkailla palveluilla, mahdollistamalla työntekemisen ennakkoiden mm. ikääntymisen tuomia muutoksia ennen eläkeikää, toimintakyvyn ylläpitämisen tuella, laajalla tukiverkostolla ja teknologian hyödyntämisellä. Näillä muodostetaan kaikille yksilöllinen turvakehä.

Turvakehä ikäystävällisen Etelä-Savon runkona

Uusinta tekniikkaa kaikkien saataville

Lisätään hyvinvointia ja itsenäistä suoriutumista älykkäällä teknologialla.

Uusin teknologia kaikkien käytössä mahdollisimman matalalla kynnyksellä.

Kaikille yhdenvertaisten mahdollisuuksien varmistaminen yhteyksien ja laitteiden saatavuudella sekä tarjottavien palvelujen helppokäyttöisyydellä.

Kumppaneilla on paljon annettavaa

Vapaaehtoisten voimavarojen käyttö hyvinvoinnin lisääjinä.

Vapaaehtoistoiminnalla lisätään myös ikäihmisten osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Monien erilaisten tukiverkostojen (mm. kyläyhteisöt, seurakunnat, järjestöt, yhdistykset) huomioiminen ja tekemiseen mukaan ottaminen.

Koti on paras paikka asua

Ikääntymisen huomioiminen kotona ja omaehtoinen varautuminen ikääntymisen vaikutuksiin.

Esteettömät, muunneltavat ja turvalliset kodit eteläsavolaisille.

Otetaan huomioon ikäihmisten tarpeet ja turvallisuus asuinympäristöjen suunnittelussa.

Tarjolla ikäystävällistä asumista

Saatavilla laadukkaita palveluja

Palveluja tarjolla myös kotiin

Turvallista kotona asumista eri toimialojen yhteistyönä.

Kotiin tarjottavissa palveluissa käytetään moniammatillista toimintamallia.

Palveluja on saatavilla ympäri vuorokauden.

Selkeä ja ihmisläheinen asiakasohjaus ikäihmisten toiveet huomioiviin palveluihin

Eteläsavolaisen ikäihmisen turvakehä

Apuna uusinta teknologiaa

Käytössä laaja tukiverkosto

Mahdollisuuksia työn tekemiselle

Tukea toimintakyvyn ylläpitoon

Terveenä eläkkeelle

Ennakoidaan ikääntymisen tuomia muutoksia työssä.

Lisätään työn tekemisen ja työtehtävien joustavuutta.

Lisätään tietoisuutta siitä, että eläkeikä ei ole este työn tekemiselle eikä syy osaamisen hyödyntämättä jättämiselle.

Ikä ei ole este päätöksenteolle

Lisätään aktiivisten, toimintakykyisten elinvuosien määrää.

Ennaltaehkäistään ja tunnistetaan mahdollisimman varhain toimintakykyä vaarantavia riskejä.

Tuetaan ja motivoidaan asukkaita edistämään terveyttä ja hyvinvointia uusilla, innovatiivisilla tavoilla.

Toimenpiteet hoito- ja hoivapalvelujen kehittämiseksi

- hoito- ja hoivapalvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvät rakenteelliset muutokset
- hoitotyön tuottavuuden nostaminen, kotihoidon välittömän asiakkaalla tehtävän työn osuuden nostaminen 48 prosentista 60 prosenttiin
- riittävä ja tarkoituksenmukainen palveluohjaus (Nestori palvelupiste Savonlinnassa ja sivupisteet Enonkoskella, Kerimäellä, Punkaharjulla ja Savonrannalla)
- palveluohjauksen ennaltaehkäisevät kotikäynnit ei palvelujen piirissä oleville ikäihmisille
- ikäihmisten kannustaminen omaehtoiseen liikuntaan ja terveytensä vaalimiseen
- aktiivinen järjestötoiminta
- asunnon ja asuinympäristön turvallisuus jokapäiväisen liikkumisen mahdollistamiseksi
- myönteinen asenneilmapiiri ikäihmisiä kohtaan

Kotihoidon käynnit Savonlinnassa 2017-2021

• 2016	2017	2018	2019	2020	2021
414 206	454 603	470 422	477 420	452 978	438 821

- Käyntimäärien nousu pysähtyi vuoteen 2018
- Käyntimäärät ovat hiljalleen laskeneet vuodesta 2019
- Muutos johtuu toiminnan muutoksista ja lääkehoidon siirtymisestä annosjakeluun
- Tavoitteena on, että 94 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona

3. Ikääntyvän väestön toimintakyvyn ylläpito sekä aktiivinen ja turvallinen elinympäristö

Elämän laadun parantamien ikäihmisten toimintakykyä ylläpitävillä toimenpiteillä

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Resurssit	Arviointikriteerit
Liukastumisien ja kaatumisten estäminen	Hankitaan ikäihmisille liukuesteet sekä tehostetaan jalkakäytävien ja katujen talvikunnossapitoa.	Sosteri (hankinnat ja jakelu) Savonlinnan kaupungin tekninen toimi	Vuoden 2022 kaupungin talousarvioon on varattu 20 000 euron määräraha liukuesteiden hankintaan.	Vaikuttavuus, esim. ovatko ikäihmisten kaatumistapaturmat vähentyneet. Mittari: lonkkamurtumien määrä yli 65 vuotiailla, kaatuneiden määrä
Sosiaalisen kanssakäymisen lisääminen. Ikäihmisten osallistumisen ja aktiivisuuden lisääminen. Digipalvelujen hyödyntäminen	Ystäväpalvelutoiminnan laajentaminen, ikäihmisten aktivointi järjestötoimintaan. Kotihoidon mahdollisuudet ikäihmisten aktivoinnissa ja yksinäisyyden torjumisessa. Tapahtumista tiedottamisen ja viestinnän tehostaminen. Vapaaehtoistyöntekijäresurssien kokoaminen yhteen->yhteistyö yli rajojen. Ikäihmisille suunnattujen tapahtumien järjestäminen. Kansalaistorin ja OLKA -toiminnan hyödyntäminen. Selvitetään kattavan Digi-koulutuksen järjestämisen mahdollisuus Kokoontumistilojen tarjoaminen ja niiden ylläpito Yhdistysten ja vanhusneuvoston välisen yhteistyön aktivoiminen ja tiedottaminen	Sosterin kotihoito, kaupungin kulttuuritoimi, seurakunta ja järjestöt (Savonlinnan seudun Kolomonen ry) Kansalaisopisto, oppilaitokset, kaupungin hallintopalvelut Savonlinnan kaupunki/toimitilapalvelu Vanhusneuvosto / yhdistykset	Olemassa olevien resurssien käytön tehostaminen ja kehittäminen. Resurssien (vapaaehtoisten) tarve lisääntynyt koronan ja väestön ikääntymisen myötä ->yhteistyöllä resurssien käytön maksimointi Käytettävissä olevat tilat	Ikäihmisille kohdennettu kysely esim. yksinäisyyden kokemisesta. Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> toimintaan ja tapahtumiin osallistuvien määrä palautekysely vapaaehtoisten määrä Kokoontumistilojen määrä ja niiden käyttöaste Yhteistyötapaamisten määrä

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Resurssit	Arviointikriteerit
Levähdyksenpenkit katujen varsille ja kauppaliikkeisiin	Levähdyksenpenkkien määrän lisääminen - käsinojallisten / käsituellisten levähdyksenpenkkien lisääminen	Savonlinnan kaupungin tekninen toimi sekä elinkeinotoimi kauppaliikkeiden osalta.	Talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa	Ikäihmisiltä saatava palaute Mittarit: lisättyjen penkkien määrä, palautekysely penkkien toimivuudesta
Ikäihmisten toimintakyvyn lisääminen liikunnan avulla. Liikunta- ja kuntoilupuiistoihin ikäihmisten liikuntavälineitä	Ikäihmisille soveltuvien liikuntavälineiden määrän lisääminen. Kaapelitaloudessa toimivan koti-tv:n markkinoinnin lisääminen. Koti-tv sisältää liikunnallista etäkuntoutusta, virikkeellistä muistikuntoutusta sekä kulttuuria ja opetuksellista sisältöä. Liikunta- ja hyvinvointiryhmätoiminnan käynnistäminen lähelle palvelujen käyttäjiä (Karpalo, Mertakoti, Juutas) Selvitetään ns. seniorikortin käyttö vapaa-aikapalveluissa	Savonlinnan kaupungin tekninen toimi ja vapaa-aika ja liikuntatoimi. www.kotitv.fi Ikäihmisten parissa työskentelevät ja toimivat henkilöt apuna markkinoinnissa. Kaupungin hallintopalvelut ja vapaa-aikatoimi	Talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa	Ikäihmisiltä saatava palaute Mittarit: - millä alueella kaapeliverkon kautta kanava 99 toimii - katselijoiden / kanavan käyttöaste - liikunta- ja hyvinvointiryhmien kävijämäärä - palautekysely
Ikäihmisten hyvän ravitsemuksen edistäminen ja aliravitsemuksen ehkäisy	Ateriapalvelujen järjestämisessä ja kilpailutusvaiheessa käytetään kriteereinä ravitsemussuosituksia ravitsemussuosittelujen toteutumista seurataan	SIn:n kaupungin ja Sosterin ruokapalvelut. Ruokahuollon järjestäjä	SIn:n kaupungin ja Sosterin ruokapalvelut	Mittarit: - ovatko ravitsemussuosittelut käytössä: kyllä/ei - onko tehty ruokalistojen ravintosisältölaskennat: on/ei - ruokapalvelujen käyttöaste

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Resurssit	Arviointikriteerit
Ikäihmisten ennaltaehkäisevät kotihoidon käynnit / palveluohjaus. Ikäihmisten palvelutarpeen kartoitus ja palveluohjaus Sosterin tarjoamiin tai yksityisiltä palveluntuottajilta saataviin palveluihin.	Toiminta jatkuu Sosterin toimesta myös vuonna 2022.	Toiminta jatkuu Sosterin toimesta myös vuonna 2022.	Sosterin normaalia palvelutoimintaa.	Kotihoidon asiakasmäärän muutoksen seuranta.
Ikäihmisten kotona-asumisen turvallisuuden ja hyvän laadun varmistaminen	Osaavan palveluhenkilöstön mitoittaminen ja koulutus. Tasapuolisen/yksilöllisen palvelukonseptin suunnittelua ja mitoitus todelliseen tarpeeseen. Varmistetaan hyvä henkilöstöjohtaminen ja henkilöstön viihtyvyys.	Sosteri	Sosterin normaalia palvelutoimintaa.	
Matalan kynnyksen ohjaustoiminta	Nestorin neuvontapalvelun sekä Enonkoskella, Kerimäellä, Punkaharjulla ja Savonrannalla toimivien neuvontapisteiden toiminnan kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> - sisällön teemoittaminen - markkinoinnin lisääminen neuvontapalvelun käytön vilkastuttamiseksi	Toiminta jatkuu Sosterin toimesta v. 2022. Yhdistykset ja järjestöt mukaan toimintaan	Kuuluu Sosterin ns. normaaliin palvelutoimintaan.	Kävijämäärät Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> - palvelutarpeen ja -aiheiden kartoitus - kysely: mitä teemoja on käytetty - asiakaspalautekysely
Ikäihmisten oikeusturvan toteutuminen	Tiedottamisen ja palveluohjauksen lisääminen	Sosteri Yhdistykset ja järjestöt	Riittävä tiedottaminen asiakkaille vaikutusmahdollisuuksista	Muistutusten, kanteluiden ja valitusten lukumäärä

Savonlinnan kaupungin hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

- Kaupunkistrategia
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Liikuntapaikkasuunnitelma
- Ikääntymispoliittinen strategia ja suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi 2019-2020
- Turvallisuussuunnitelma
- Valmiussuunnitelma
- Liikenneturvallisuussuunnitelma

Savonlinnan kaupunki on mukana myös seuraavissa maakunnallisissa suunnitelmissa:

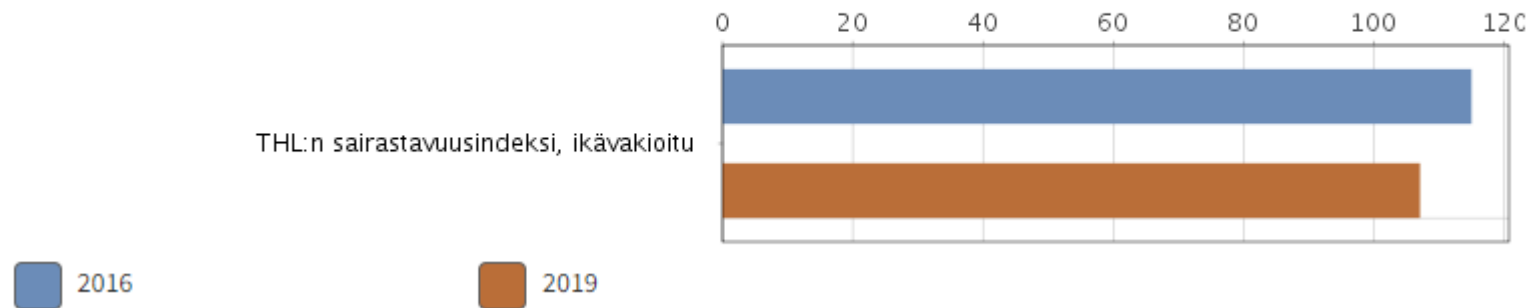
- Etelä-Savon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Etelä-Savon maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu [Info 243](#)

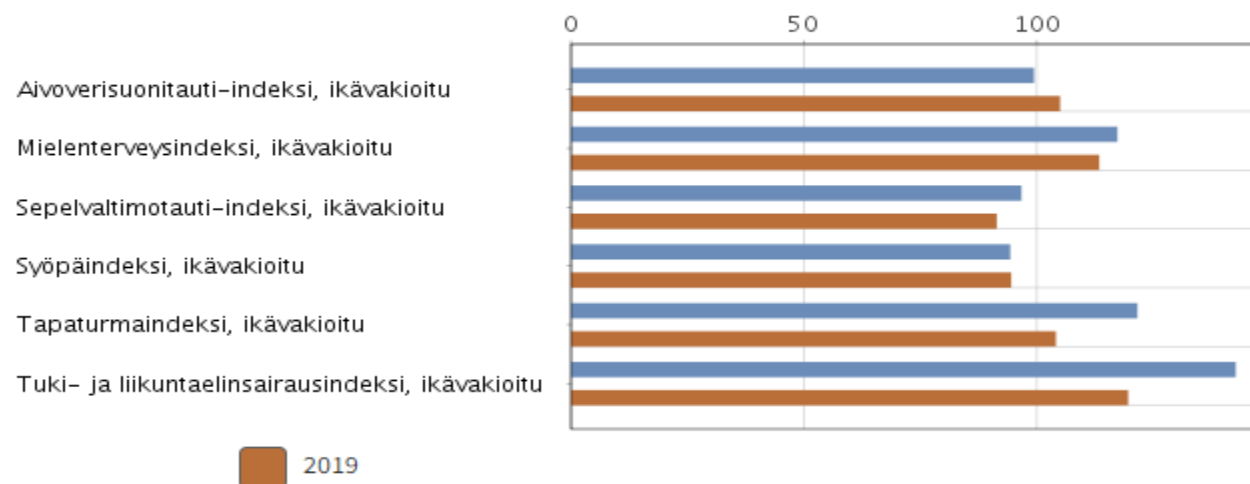
		2016	2019
Savonlinna	yhteensä	115,0	107,1

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu [info ind. 243](#)

			2016	2019
Aivoverisuonitauti-indeksi, ikävakioitu info ind. 249	Savonlinna	yhteensä	99,4	105,0
Mielenterveysindeksi, ikävakioitu info ind. 253			117,3	113,4
Sepelvaltimotauti-indeksi, ikävakioitu info ind. 247			96,7	91,4
Syöpäindeksi, ikävakioitu info ind. 245			94,3	94,5
Tapaturmaindeksi, ikävakioitu info ind. 255			121,6	104,1
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi, ikävakioitu info ind. 251			142,7	119,6

2016

2019